

Menyhei József
MÚLTBANÉZŐ

Menyhei József

MÚLTBANÉZŐ

Írta: Menyhei József
2013

A borító Menyhei Szabolcs festőművész alkotása.

ISBN 978-963-08-8017-6

Kiadja: BOROS-Kontír Bt.

A kiadványt készítette:
DS Bt.

A kiadvány megrendelhető az alábbi számon:
+36-20-537-16-08
e-mail cím: menyheijozsef@gmail.com

A szerző műveinek előző kiadásai:

Parasztmonológ 2011
Kakukk ranch 2012
Konzumnyitány 2013

*„Száraz zokogás tipor,
Száraz zokogás tipor,
És a szemem könnytelen.
Utam hajlatán
Ördög les reám,
Vár nehezen: a két kezem
Tőrrel indul ellenem.”*

Weöres Sándor

Prológus

Az állandóan költöztetett és odébb pakolt verseimet egyszer csak a kályhába hánytam.

A most megjelent sorok a maradék, a forgács, a hulladék. Apró szilánkok többnyire abból az időkből, mikor még a sorok között olvastunk mindannyian, akik érteni akartuk a világot és egymás tekintetéből sejlett fel a gondolat.

Így hát ez a kis füzet a maradék, ami mellett a kés és a villa egymás mellett nyugszik, a toll meg a szalvéta mellett hever szárazon.

A Szerző

Pihenő a tónál

Verőfényes őszi délutánon mikor már a nap csak a szépségét nyújtja; Zsolt magához vette a tizenhatost, a töltényövet, a bőrtarisznyáját meg az összes szükséges holmit, hogy elinduljon a tóra. Jó korán nekikészülődött, hogy legyen ideje szemlélődni.

A kocsit a puszta szélén hagyta, nem akart vele tovább bajlódni, örült, hogy egy kis időre megszabadulhat tőle. Megindult a halom felé, aztán óvatosan átsettenkedett a rozoga fahídon, melyet már rég nem javított senki. A pásztor a gulyával átgázolt a tocsogós vízen, rajta kívül meg nem igen jár már itt más. A puszta elnéptelenedett. Csak a gépek jelentek meg időnként egy kis látogatásra és rövid idő alatt betakarította velük az ember a szénát, amit azelőtt napestig tartó izzadsággal tehetett meg.

Zsolt a Rókasziget felé tartott, ahol akácos, füzes csoportosuláson bakcsók, selyemgém és szürke gém kolóniák fészkeltek, jó meghúzódva a táj szívében. Tavasszal járt itt utoljára. Akkor fedezett fel két függőcinege fészket, melyeket lehajló fűzágakhoz hánccszálakkal szőttek gondos építőik. A mestermunkát sehogyan nem találta meg, így hát tudomásul kellett vennie, hogy a fészkek hiányoznak. Nyomokat nem talált már, de úgy sejtette, hogy emberi kezek ludasok a dologban. Látott már lakásokba díszként behurcolt fészkeket, melyeket tulajdonosaik, mint a természetimádat bizonyítékát mutogattak.

Elindult a nyúlgát felé, ahol keskeny csapás jelezte, hogy időnként jár erre valaki. A nád jóval magasabb volt mint ő és vállmagasságban összeborult előtte, így folyvást terelnie kellett a buja növényzetet. Vagy 40 méterre talált

egy kitaposott lőállást, de ahogy meglátta, hogy a csapás tovább folytatódik ő is tovább ment rajta. 15-20 lépésnyire talált még négy állást. Az utolsóban még egy rossz hordó is hevert, ami alkalmasint a kifogott halaknak, vagy ülőalkalmatosságnak szolgálhatott. Úgy hallotta, hogy orosz tisztek járnak ide.

Leült a hordóra, letámasztotta a fegyvert, a zsebébe nyúlt és előhúzott egy szál cigarettát. Rágyújtott. Szeretett a szabadban dohányozni, mert itt nem maradt utána fullasztó a levegő, mint otthoni kis szobájában. A családjára gondolt, akiktől már jó ideje távol maradt, mert elszólította a munkája.

Nézte a vizet, a vízből kibukkanó ezüstösen csillogó halakat, hallgatta a csobbanásaikat és arra gondolt, hogy mikor is fogja végre azt csinálni, amit nagyon szeretne. Tele volt tervekkel, amiket még nem adott fel, de valahogy még nem jöttek össze a dolgok. Kis fekete epizódok jutottak eszébe és úgy érezte, hogy még idejében rájött arra, hogy a vállára nehezedő gondok kavarnak és befedik, mint valami rejtelmes inkubátor, melynek ködös foszlányai kirekesztik a tisztánlátás jogától.

Vannak dolgok, amiket az embernek magában kell elintéznie, hogy sikerüljön megtisztulni a tegnaptól és megújulva léphessen tovább – nyomta el magában a gondolatot.

Terjedelmes halastó vette körül, amibe ártézi kutak táplálták a vizet, bár egyik – másik már kiadta a lelkét és éppen hogy csak csordogált belőle az enyhén gázos lágy víz. A gondolataiból egy bölömbika hangja hívta vissza, akinek ki tudja milyen közölni valója akadt rejtett, magányos pihenőhelyéről.

A tőkésrécék hangja viszont sehonnan sem hallatszott, pedig itt fészkelőként is előfordultak. Ugyan hallott róla, hogy a nyáron csapatostul hullottak el a kolerától mégis úgy döntött, hogy ezen a helyen próbálkozik. Nem messze egy etető oszlop mintha hirtelen megnyúlt volna. Egy szürke gém telepedett rá és mintegy jól megfaragott szobor, karcsú, hosszú testével folytatását adta a vízből kiálló tárgynak. Zsolt sajnálta, hogy nincsen nála távcső. Csodálta ezt a mozdulatlanságot a gémeknél. Hosszú idő telt el még a madara pózt változtatott. – Mereven előrenyújtott nyakát válla közé húzta. Ahogyan a nap távozni készült, úgy elevenedett a határ. A közelben egy fácánkakas rikácsolva verte a nádat, aztán több más társa is bekapcsolódott a riadt társalgásba. Róka jár a közelben – gondolta Zsolt. A szürke gém is felemelkedett az oszlopról és kimért szárnycsapásokkal, nyakát behúzva elevezett a távolba. Alkonyodott. Zsolt várta a récéket, de úgy látszott az átvonulók most kikerülték ezt a helyet. Hanem a gémek nagy egymásutánba szállingóztak a Tisza vonala felé, a Szeri-pusztá irányába. Az egyik nagyokat karrogva a feje fölött haladt, mikor eldőrdült a puska. A gém hátracsapta a fejét, mely hosszú nyakával a hátára csuklott, lábait felkapva, összerogyva, gombócként hullt alá a sűrű nád közé.

Sose lőtt még gémet, nem is vágyott rá, sőt szégyellte is volna mások előtt. A halastavon azonban lőtték őket. – Ahogyan a gémek ritkították a halat a halászok úgy gyérítették a gémet. Az idők viszont változtak és változtak a lelkek is. Zsolt érezte, hogy kíváncsisága piszkálta fel ösztöneit, meg talán a récehiány, amiről mélyen érezte, hogy csak indok. Mikor megtalálta a gémet; lelkiismeretfurdalással vette kézbe törékeny, pazar

felépítésű testet. A madár lábán az ornitológia 76-os gyűrűje jelezte, hogy nem először van kézben. Zsolt érezte, hogy ezt a napot nem a nyári füllesztő, aszályos víz nélküli hőség rontotta el és nem is a következménye, hanem ő okozta magának mint már annyi mindent az életben.

Elindult ki a rét felé. Időnként nagyokat csobbant a víz – nagy a fickádozás még a pézsmavárak környékén - gondolta és átvágott egy zsombékoson, ahonnan a nedves puha rétre ért. Elég könnyen megtalálta a halórök régi kunyhóját, ahol éjszakára tanyát akart verni. Mikor elkészítette szálláshelyét még sokáig gondolkodott arról, akit szeretett. Jó lett volna összebújni vele, érezni a melegét, elúzi a magányt.

Aztán a vadásztársaira gondolt, akikkel holnap találkozni fog és már előre örült nekik. Még érezte a víz mocsaras szagát, mellyel keveredett a dús növényzet illata. Enyhén fűdögált a szellő, mozgott a nádas, apró zörejjel verődtek össze a még zöld levelek. Susogó, mámoros hangon mesélt a világnak, szomorkásan dalolt, majd végtelen hullámlásba váltott, mintha misztikus lovak vágtáztak volna a végtelenbe a bíborszín alkonyat kupolája alatt. A vadász, lecsukódott szemhéja mögött a tétova álomhatáron, érzelmek képei távolodtak és mire páráként felszálltak, mintha valaki a tenyerén tartotta volna, mélyen elaludt.

I. Kaszárnyában

várok egy küldöncöt
várok egy csókot
vágyok virágokra
vágyok a világra
most lépnem,
csak parancsra lehet.
- Vigyázzmenet! egy, kettő
- Fürgébben katona!

II. Kaszárnya

magányomnak fájni tetszik
majd elfelejtelek benneteket régiek
majd új csillagképek ámítanak
de mi lesz, ha eszembe jut
minden régi szép?
mi lesz, ha régi képek
gyönyörű álmai kísértének
mi lesz, ha szerelmem szelleme kísért
és közöttünk drótkerítés.
-Fel! Vigyázz!
- Előljáró érkezik katona!
Jobbra nézz!

III. Egyenruha

összejött sovány és kövér
ravasz, okos és furkó
mind egyforma gúnyába bújt
de könnyen kiderült
melyikből lehet favorit
és kimarad durung –
Volt röhögni katona?
Kérjen engedélyt távozásra!

IV. Álmodók kísértenei

... lefekszem pihenni
elfekszem álomba zuhanni
s újabban ájulat helyett
inkább játszom velük
s immár oly régóta
rebben elém kéklő szemed
s puha arcod, hajaddal fátyolozva,
hogyan nyugalmamat
nyugtalanság fosztogatja
rendre, álmodók kísértenei...
- Felordít egy hang,
- Riadó! Riadó!

V. Őrség éjjel

agresszívan tanítanak mérsékletességre
hitványul nevelnek vaskalapos rendre.
Ha időm lejár majd itt
lehet hogy esztelenül élek
s mint a ketrecből kiszabadult,
veszett leszek, aztán felkiáltok.
- Torkomban kiszáradt gombóc
Fülemben parancs tombol -
- Lőjön már katona! -
az Istenit a puskájának.

VI. Szabadságos levél

... az lesz majd az örömnünnep
mikor majd a Tisza vizében fürdök
s bőröm barnára sütötte a nap,
mikor majd dús parti füzesek
húsító árnyékába húzódok üde fűre,
mikor majd kedvesemet ölelve
egymásra nézve rászédülünk a fővenyre
az lesz majd az örömnünnep.
- Ne álmodjon katona!
- Atomvillanás jobbról!

VII. Búcsúzás

mit gondolsz őszi szél
fűjsz-e még arcunkra halvány pírt
mit gondolsz téli hó
az ő ajkáról hangzik-e még kedves szó
mit gondolsz tavaszi fény
rajongó rohanás lesz-e még?
mit gondolsz nyári nap
kacsinthatunk még egymásnak.
- Hej te puska puska vagy,
az meg otthon fruska csak.

VIII. Őrmester

hallottam Szvaksz szigetéről
vágytam megtekinteni,
aztán találkoztam
a törzsfőnökkel Knoxal
arca idegrángásos volt.
Csillag volt a vállán
- Ellenség!
- Rohamra!
ordította
ziláltan, rekedten.

IX. Viszály

Hova piszkáljuk egymást
mi szürke ördögök?
Hát angyalok
már úgy sem lehetünk.
- Tán tetszek én magának
katona b. meg...

X. Merengés

Hát nem furcsa
Elmúlnak életek
megszépül minden
Elmúlnak társadalmak
romba dől minden.
B.... ki magát az ágyból
katona! – Kőtesztő föl!

Révedezvén

Zúgó facsodák, hajladozó koronaágak
Mókus szökellés, fakopács koppintása
Bolondos természet szólj nekünk;
Kik hányt – vetetten vagyunk.

Köznapiságunk önkényszerűségből,
vágytól fuldokolva ágaskodik;
urbanizációnk világában, hol
félve alkotunk, vagy önhittén vagyunk.

A termékenységre lépve tekintgetünk
- Mi vagyunk a csoda; csodálkozunk
Körbevesz a zene a beszélő minden
Halk morájának részei vagyunk –

Mezőre lépve; virágról álmodunk
Virágra lépve egymásról suddogunk
Vadjainkat hangjukkal csaljuk ki
Legdörzsöltebb ragadozók vagyunk.

Levelek hullásából, fácán dürgéséből
Harmatcsepptől felfrissülve hallom;
Szerелеmmel, áhítattal, gyönyörrel,
Örök kíváncsisággal szolgálhattok.

Távolságunk

Szívemtől távol eső gondok
mint megannyi korhadék,
megáld majd eltaszít,
s az ajtók mögött, mégis
kalapál, püföl, mennydörög
egy csomóba düledt ízület –
mint apró bilincs, szorít az élet
bolondság, tétovázás, akarat s dühöng
a vágy mely megfoszt és odadob
e véres, lüktető paplan alatt
Buta és kevés a hang, oktalan a nyelv
és hiányos az észlelés a lebegés felett
Karomba zárva nem óvok semmit tovább
s hiába az is ha ölelés az életem –
kutatván, hogy hol a mozgató,
a létoldalazgató - durva ahhoz a képzelet

Kísértő idő

Egy-egy pillanatban
régmúlt idők tinédzser tettei
és Morison szelleme kísért,
felrémlik még Jimmy Hendrix virtuóz mása
halál fekete komor kendő alatt.
Plakátok és emberi tömegek,
topogó lábak és gyermekien finom vágyak,
erek lüktetése és az édes feledés.
Az extázis mely után a nyugalom árad
szónoki ritmusok, hangok kavalkádja
őrület rombusza, ketreces matematika,
nagy termek, szabadtéri lét és a
kis helyiségek füsttel alkohol mámorában
itatott hangulata – Emlékezem rátok
és ha most nyugalmam lenne
nem töprengenék rajtatok.
Húszezer wattot a cserpákoknak-,
és Zénó a húrok közé csapott,
mi meg a dobokat püföltük.
Öcsi a torzítóra lépett,
a csajok hajladoztak,
a tér betelt velünk.

Hangulat

Amiért megbántódtam még a tegnapért
Amiért meghatódtam óvó karodért
Melyekkel kincseket szórsz, csodát teszel
Kimentesz és felépítesz, remegek kertedért
Álnok módon ütöttem ajkadról a szót
Csakhogy porba hulljon képzetem.
Mint apró siklók tekeregtünk árván,
szótlán, s elcsúsztunk egy kőre kimerülten.

Majális előtt

Elmentél tőlem messze
.... távolba tűntél
Elérni kíván csont karom
.... csillagszórós óhaj
Meleg talpak alatt
.... dér csikordul
Szíves harangként lódul
.... bolond, bolond szívem
Varázsos hangföslányok hullanak
.... térdig járok emlékekbe
Kopjafák intenek, mesékről susognak
.... kacagnak pórén, ágról szakadtan
Alföldi tűz – homokvárrom, csalán
.... termésre tikkadt bujaság
Tűzpopsik korsága mámort szimatolva
.... lehullanak, lehullanak szoknyahalomra.

Életünk

Megázott fejünkben lüktet
az áztatott gondolat –
s dadogósra rágott nyelvünk
béna már a szóra
s hiába reng az élet
szoknyák és nadrágok alatt
csak dühöngünk, dühöngünk
rég harangok alatt
Hegyalján lecsúszott reményeink
Úsznak el a Dunán
Hol nagy uszályok hágnak át
Fintorgó örvények mentén
Vágyaink kráterein

A csapda

Szent János bogarak a dűlön –
árva gyerek nyújt kezét felé,
hogy élet érje, bizsergesse ujjait.

Nem tudja ő már hasznait, kárait,
fogalma sincs törvények béklyóiról,
sejtései vannak csak az élet fogalmairól.

Áldás, harmat, rossz meg gonosz?
Élet után menni, életben maradni,
keményen dolgozni, lágyan elaludni –

Még fáj a tegnapi alkony,
még fáj a mai kényszertorna,
s mégis felveri nyakát büszkén.

Büszkén, mintha soha nem lakolna
Nem lakolhat ő a büszke táncos,
taszigálják ugyan, de mihaszna

Urbánus és népi jogfosztott kesergők?
Már globális erők váraiból
várják el az egyke, impotens jövőndőt.

A jövőndőt, melyet kín kivárni, melyet
alattomos erők értékpapírba gyúrnak,
gyűjtve széfjeikbe – sokasodnak, sokasodnak.

Kontúrok

vágyakat sújtó valóság
halk léptek, suttogó gondolatok
érezem, hogy rálépek,
érezem, hogy elmegyek

suhogó nádas,
zizegő erdő
madarak repülnek
mindig visszajönnek

kontúrok eltűnnek
érezd – visszajönnek
hallod a hangot?
érted a szót?

vonat a ködben
kerekek pattognak
ezek már ballonok
már nem zakatolnak

zavart dadogás
logika éle
kiáltott nyögés ereje
belefúl minden a csöndbe

Kapcsolatunk

Midőn sziklaszirten álltam tetszettem neked
Szárnyam alá bújtál, puhán takartalak
Mikor szikla szélén álltam belém martál
Taszítottál rajtam és én elhagytalak

Azóta is zuhanok, szörnyen szabad vagyok
Az idő marad én meg csak távolodom
Emlékeket már áldás sem kíséri csak szabadalom
Tűrelmem lassan kezdted ki és vártad míg feladom

De a végtelenbe nem csapdosom, nem keresem magam
Megvárnak az álmok, kísértetek és talányok
Lehorzolt testem és felborzolt tollam is dísz marad
Még a tűz befogad a kráterben is hívtalak

Már-már jajszó hagyta el a számat
Nem bírom, nem állom a fullánkös párbajt
Érzelmes vesztem nagy forró lelkek lesznek
Mit nem lehet festeni karmokkal kikezdeni

Azóta egyfolytában rettegsz, kihúlt a szirt
Se libidók se kertek, kurjongatni hova már?
Kusza éjek kévéjein megannyi ostorcsapás
Széthánytuk fészünköt és nincs már kopolyánk

Tárnák mellett most már én megpihenhetek
A méltóság ma már nem vár verhetetleneket
Kettőnk vége mint az a bizonyos betelt pohár
Tört darabjain a múltunk egy opál folt csupán

Remények

Keresztül szállunk nagy felhők alatt,
pigment szemetek szövi a bíbort,
nagy álmokat, keringünk, keringünk
remény fent, remény lent, s bennünk van
a sötét, a valós érzés – a ma
s ki lát itt hősnek lenni?
s ki lát itt felismerni?
s ki lát itt?
s ki lát?
s ki bennem él a testben
meri-e felismerni tekervényeinek honát
spirálok álmúzó szövevényei
hagytok-e már hazatérni?
engem, s még valakit talán.

Röstelkedek

Öntelten szónokolni
merev prófétasággal,
hidegen tüzelni
a blöff valóságával,
olyan mint
vágyainkkal
kofáskodni -
A helyiség Petőfi
nevét viseli
és én röstelkedem,
hogy a mámor mellett
ott ülnek az
élet és az irodalom
érdektelen kupecei,
leginkább azt, hogy
köztük ott
ültem én is.

Kopottan

Vágyod-e még a magányt, égbolt alatt
szoknyák pörgése között vigalomban
Cafatos gyűrött ruhák – márványozottak,
koptatottan lógnak – közöttük rejtőzünk.
Játszunk – magunkat kerülgetjük
 másokat felejtünk
 másokat felejthetnénk
a tények nem számítanak már, abroncsként
hiába passzít, illeszt – szorít –
Elvegyülök a forgatagban -
- kopottan, koptatottan, szívem körül;
márványemlékekkel, légszomjjal küzdve
Vágyom nyílt mezőkre, parádés mozgásra
eszméletlen nagy harmatos ébredésre,
hol érdes, dolgos kezek megmossák arcomat,
hol lelkemet felszárítja a felkelő nap
és nem nyugtalanít a lankadó alkonyat.

Fővárosi hajnal

Hajnali nap bökdösi álmos szemem
de orromig is alig látok már
Rovom az utcát, rovom az utat
álldogálok nagy betontereken, placcon
Város embereket, szuper messiásokat
Reményeim mint foszlányos ködös felhők
lebegnek, remegnek sikátorok felett
fent a magasban, magasan, látnokian.

Díszterem

A túlsó sorban pirulva megállok
Segít itt még a töredelmes átok?
Az asztal másik végén mosolygó kufárok
Tervek, szándékok taszigálják a magyarázót

Hol vesztettük el a józan eszünket?
Mellyel úgy volt, hogy felneveljük újszülöttünket
S nagy kan gyerekek, mint vulkán, pörölycsapás
Sújtanak vissza hatalmas, finom párnakezekre

Szembesülni végső leszámolással kalandként?
Ma már annyit sem mernek, ami feladat mára
A közöny arcairól vitafoszlány csüng le
Páran állnak, elmozdulva, szánakozón, szégyenülve

Ifjúságunk éhes, meg a magukra maradottak
Nem száguld velük szekér csillagképbe
Ők a földön járnak Tajvan bocskorokban
Néha kiköpnék egy szót, s taposnak önuralmukra

Mesék lávája tör fel, csodákra nem várva
A hasbaakasztástól dühre paprikázva
S mit számít már közöny, mit az illedelem
Vigyorogva azonosul a küzdő terem

Érzelem

Már csak a fehér hó hull alá
s arcomat simogatja a szél
Már nem vagyok egészen egyedül
már a hulló hóval vagyok
Már a simogató széllel vagyok
s rád gondolok mert szeretlek.
Bent-bent a rezsón föl a tea
a beton még hideget áraszt.
Tanyánk csaknem kulcsra kész,
kis ablakaival figyelj jöttöd
a tántoríthatatlan érkezést.

Születésnapomra

Hitem a társaimban végképp kiapad mára
Legalábbis annyira, hogy a kenyeremet
nem bízhatom másra,
csak erkölcsömben él még a szeretet,
hinnék a barátságban
de eszmei hit ez – magasröptű –
miként a hiszekegy az imádságban
Minden tempóval a szabadság felé csapok
s temetem magam halomnyi lehervadt virággal
Farba löve kalimpálok a homokvilágban
kilátót keresek
Beverem a szöget a fába – kerítést emelek
Beleverem az ásót a barázdába, s rántok
magamon
Csakúgy omlik a föld, roskad s ráomlik
a kuszaságra
Zászlóm nyele a kapanyél lett mára
akác csikorgású
Lobogómat veri a szél, már nem szédít el
- letöri a palántákat
De hát falánk módon mégis csak
fenntartom magam....
s lám hazafelé felköszöntenek –
a közelállók, meg távoli idegenek
mind, mind akik segítségre szorulnak.

Élet

Ahogy dolgos kezünkre süt a nap
S lábunk nyomában megéri a kalász
Áldást hoz lelkünkre a vigasz –
Máris barátok ülik körbe az asztalt
Kályhánkban a száraz gally kigyúl
S betelik velünk a végtelen űr
Az atomok kis naprendszerünkbe jutnak és
fáradhatatlanul keringenek csillagporos reményekkel
Táncolnak, lebegnek aranyfüstös halmokban
és a sarki fény pulzusával hullámmzásra váltanak
- vágózó lendülettel bolondoznak tova.

Őszi estén

Lelkembe betörő virtusok,
kacagtató póni indulók
a lehangoaltság kendője alatt,
átlépnek szívem felett,
érintetlen vonalak között –
megpendítve egy - egy húrt
hol gének ritmusa dobol szüntelen:
tombol, dühöng, küzd az élet
ezernyi égi kapu alatt, hol kürt fülek
puhatolják, mi lüktet pulzusunk alatt
mitől csendes az éj
mitől sóhajt a hajnal
a piacon hogyan toporognak
hogyan vegyül el a festék
miként árvul el a bárshék...
- még indulatok, gögők kiszabadulnak
oldódnak és egymásba karolnak
át, nagy kapuk alá: egymásba segíti
egymást a magány
s mikor a nagy kapcsolatok elismerik,
hogly szabadok
Bátortalan lépések után, sóhajtozik
az önállózott magány
Öncsalásból önhalálba kereszt alá hervadunk
melyet mindig cipelünk, ős jelekkel terhelünk
apró mécsesek között
lelkünkkel kielégülünk

1987 éjjelén (Mi a haza ma?)

Hol belepett a por, hol rám sütött a csillag vagy a nap,
hol kendőt terítettek rám, óvtak szüntelen, fűtettel, bottal,
hol kinőttem a fűből s haverokkal szűrtem a leveket okkal,
hol nyakon csaptak s gyermeküzleteknek adtam faragatlan magam.

Alkudtam, hazudtam – nevetve nyertem – vertek –
Virágzó lombokban kerestem jövő ígéretemet –
Mézpergetős erdőszélen, bodzasípval fűttyögtettem
lidércfényes alkonyatban – kuvikszemű jussomat.

Bíborszem csodákkal éltem, miből szőttem reményt.
Utakat jártam és láttam nagy meséket – mélyen
a Tisza fenekében, nagy párjától, a mámor Dunától
távol, a síkság terelt horizontban – szívárványképben.

Lovak patái kovács kötényéből rúgtak ki a porba,
paták sarokvasai kapaszkodtak a jégbe, én a sörénybe
s mint táltos orrlíkából kifújó pára, jövőt akartam –
jeget oszlatót, kötél foszlatót – magasröptű sárkányokkal.

Nagyapám szeme ma is rám kacsint – minden ős biztat
az egyik visszahúz, a másik túllendít, viadalra rebtent,
ám de, alku tárgya lettem – osztóznak a praclis kezek,
ok lettem vígságban s mező helyett perben nőttem.

Önmegváltó indulatunk – zúzmarává dermedt.
Izzadságos bűvös kezünk sámánságnak adott lelket.
Könnyed, puha, lágy lépteknek, csóknak – gondolatnak
szalmakazlak, csajhos füvek, napkorongos alkonyatok fogantak.

Érzelmek – Drágám – sötétbe valók, lágy denevér szárnya.
Harc az életformánk, Verecke útja óta keresztbe – hosszába –
s ha helyet találva leült nemzedet – gyékényes trónjára –
véres palástok, megkopott jogarok, dacsövetségek főztek puhányra.

A másság tajtéktrappja szétszórta hazád és nemzedet,
a diplomácia szőnyegén tárgyalás szülötte lett a gyermeked.
Végvárok és vármegyék közt elsuhant a holló – tova
Nem látott várost, fényeket – csordák, nyájak kavargtak.

Arcod verejtéke a hős östől űz idegen zsoldig,
Barázdád fenekét úrhajók lángja túrja – azám –
hol üdvösséged vár, puha földbe le s föl jár,
kel az élet s csiszolnak mindenféle feneségeket.

Kedvesem – emlékszel még zászlórudas lobogókra,
meleg márciusokra, bakancsos rövidnadrágos bohókra?
Meghitt ártatlan mosolyokra, iskolapadokra, dísztermekre,
összeszokott lépésünkre, majálisos zsongásunkra, közterekre?

Magányommal összefekve, elfeledve, búvóhelyen
az ízeket hányom s keresem a tűt, hátha megtalálom,
mert összevarrnam, megfoltoznám hitünk s barátságunk
megkopott, megrágott zászlaját, melyet rég sarokba vágunk.

A vágyak temetőjét ásom, szentségtörés, amit csinállok!
Vagy vezekeljem végig mit kiróttak a kálváriákon?
Szent képek és szentebb emlékeim – tán csodára várok –
Bölcs törvény a termékenység – utódok hangja – segít!

Fölfeslik fülembé sikolya a kárnak, születésnek és halálnak
istállókarámtól – rakéták csóvaárnyalatának – szemlátomást
a hihetetlennek s mégis valónak – a könnyebbségnek
s a földbeverőnek, a technika szekérgyújtogató korának.

Kérded –válaszra várva: mi a haza ma? – mi neked a haza?
A házam? – melyet a bürokrácia odúiból - vakból –
vita és harc nélkül számításból lebontanának – leiratból –
S hol mégis had – küzdhetünk, verejtékünkkel megpihenhetünk.

Hol gyermekricsaj vesz körül, nyugdíjasok dilemmáznak,
Mennyi kell kenyérre, tejre, bagóra s ki fizet be koporsóra?
Hol családot néha megtagadni illik – csakugyan –
Nehogy átok sújtson hierarchikus ősmesterségreig.

Ahol nem drága bontani, múltat fosztogatni – tollal –
hol határozattal lehet ígéket csiholtatni – ujjal –
hol a szó sokat jelent – mikrofonzajt – igennel – nemmel-
pontokba lehelve – tagadva – állítva – mi – másért –

Hol a kollektív szellem más várnőket billegtet be,
kik hivalkodnak szótlan s tudják, bölcs, ha mosolyognak,
hol magadba vésed arcod szögletét, belülre égysz el,
mert jattolsz cimborák fene nagy tömegjelenetében.

Hol kozmopolita köddel – disszidálsz, emigrálsz, dezertálsz
s mint sikkapó, évek múlva dolmány mellénnyel haza jársz.
Máskor elhagysz ingben – glóriában, élményt gyűjtve...
mint vadvirágot s megrendít a sejtés, mikor hazajöttél.

Hol balkán hosszon kelet és nyugat szele tör be
vihart okozván, izgágaságot, idegrángást – halált száll –
hegyek bölcs nyugvása fékezi szíved, türelmet sugall...
éj bagolyként szállsz fel, s mint pacsirta kelsz dallamokra fel.

Mit elkezdte nem fejezni, fejezni – építeni, építeni
mint láncot, videót, fészket, számítógépet, táncot,
otthont, tornyot, templomot, koszorút, virágot,
prüszkölj vizet, áldást és sok osztogató lelket.

Karácsonyfát, lepkecsomagot, jelrendszereket – üzenj
ha kell barát, önts bort – emlékezünk Ős Kaján ...
kelled feldob, borzol s elrúgjuk magunkat buján...
hadjáratot s veszedelem ellen! Szimbólumok nem kellenek már.

Jelképeket, rítusokat ? Nem - páróka nélkül tovább
közösséget – szürettest – a mi rituálénkat – üdvöst –
üres halált ne várj magadnak s kongó tekintetet –
világ dzsungeljában – kis otthonom – találkozom veled.

Szívünkben őskorszak, kezünkben a muszáj robban,
zavar van a lelkünkben, szürreál e léggömb korszak
Vélt embert szolgálni – rovarszorgalommal, zúgva
olyan, mint álmokat kiadni mesekotyogóval, mollyal.

Erős karokat – morált – együttélési ösztönt – Drágám,
De mond, milyen neműek az angyalok s a haronáknak
zenéje, éjnek s másnapoknak megvált – e engem
megvált – e minket, tájkán a Kárpát medencének?

Kezünknek játéka – játéka a szívnek s belefeledkezve,
ha kell szabadabban élve, belefagyva gondok tengerébe
belső hittel táplálkozva, túlharsogva, belebolondulva
csúfság iszonyattal, kíváncsiság árán, feledem rossz sorsomat.

Izmok rángásával, szép beszéddel szólva hozzád,
kereslek tovább a moha vagy tövis ágyon s bevárom
életem, megvárom múlásom, simogatón kezvedbe téve,
beszélve hozzád, hozzá, súlyos élményekkel töltve.

Sípjaidból hallom mély orgonás éjnek szavát,
mely maroknyi hívét csalogatón vonzza, húzza
innen a dombokon a pusztán – Duna, Tisza táján
csördítve nyakunkba ádáz ostorával lépésváltást.

Engedélyünk ára mítoszok csontos hajfoslánya,
elmés bölcsék félelemszorongásos lassú tovahaladása.
Apáink bő vére által szentelt mostoha – édenünk
pátyolgat életre, tapsra, vígalomra, farsangtívornyára.

Gyermeink Drágám, emlőt eleresztve csendesen szunyókál,
várja a harangszót, az ösztönvirradatot – felsír! ...
Kakasszóra ő is kiált s kérőn nyújt kezét meleged felé,
hogy átölelje, melyre sóváran vágy s kifejezze szeretetét.

Lecsillapult vizek öblös medreikben: emlők
táplálnak mezőt, foglyot, tehenet, lelket, sebet,
bölcsőt, mosóteknőt, akkumulátort, palántáiban embert,
melynek fém szárnyai nőnek s ellepnek minden kontinenset.

Mint szarvas szökellnek cipőnyomokban südő lányok,
kezükben pipacs, nylon zacskó az orrfintoruk,
mellükön celofánok, tányérjukban az ingyen – egyen
pedig őszinte képernyőn toleranciát várnak ifjaktól,

Az indiánnyakúaktól, eleven emberitélettől,
könyörtelen hitvallástól, ledöfött önpusztítástól
az elszánás táltos fiának nyitott fülű lovagjától,
Zoltántól, Gábortól, Pétertől, Márktól – magától.

Ahol születünk, hazánk az otthonunk, testünk része
Ifjú és elaggott csontok márványgally temetője,
kőszirtes magas álmok, jajj sasok röptetője,
tűzbefeszült hidakon, gódor csecsemők mentője.

Tartsd vállaidon kopjás bőrdet – szégyened,
hitvallásod, fáklyás kezedben – tűzzel járj!
Áldást szentelj forrásokból bölcsőink felé
S múltunk szekerét húzasd a dolgok lelkével tovább.

Kezed vonása kísérje arcod szentségét el
Ordasok közt üvöltsd fel a farkasok dalát
és ne ijedj meg a galaxisba vezető örvénylő
utakon, behunyj szemmél is győzd a tragédiát.

Leülök fáradtan, betegen, kalapom széle gyöttelelem,
csizmás lábam fehérre meszelte az idej hó,
barackvirágot látok s már mellém fekszik a komondor,
a városba kémények szuszognak – lehetünk füstgomoly.

Bekapcsolom a rádiót – az éterből kusza hír borong,
pőre bemonddó idéz egy szőkére festett kimosott riportból,
békepipák kénje folyt le – katarzist várunk – észlények felett,
küzdünk a kalanddal s jön a tizennégy a hétfejű helyett.

Riasztóan bomlik tovább a terebélyes világ buján,
lelkének dala leégett őserdők szürke elázott hamuja.
A lerakódott kátrányt időnként gyomrából kitaszítja
s egy kis ország valahol e testen viselkedni tanul szakadatlan.

Elhagyottan

Ma hanyagul kullogok,
az igazi humoron elmosolyodok.
Hidegen hagy a sóhaj,
falevél rám zörögve hullhat,
szerelem már nem dobbant szívet.
Otthonomban majd,
magányos paplan borít.
Ha járok majd forgalmas utcán
s autók áradata hólével lecsap,
nincs semmi, csak hólével lecsap.

Reggel

Kék háztetők ma nekem a reggel,
Kukorékol fülembé még a tegnapi torna.
Lelkem iszonytatón szomorú, tegnapra váró
A holnapot áruló csodák kulcsai lakat alatt

Elfáradtam ebbe a nagy futásba, nekibuzdulásba
Átkarolom ígéretemet, hiszékenységemet,
S dobogós, nagy ünnep alatt, már rövidlátón
Nyakamban acsarkodókkal, keresem szívemet

Tovább

Vízióim kimeríthetetlenek
Vízióim kimerülőben
Vízióim kimerültek
Vízióim tények
Betörődtem
Kimerültem
Lefeküdtem
Felálllok
Áldozhatok magamért
Sorsfordító szívemnek
Gyerekek kacaja
 Szívembe száll
Gyerünk Pejko a völgyekből el!

Választó

Törvények mámorából ácsolt kerettel
imbolyog, hadakszik, morog és kacag
- csal, esküszik és közleményt mormol
- e szabad kalanddal piacon kolompol.

Hordaként tülekszik nagy dumákra össze;
A közösségi köszvény már is ledöntötte
Taszítja egyik mondata a másikat odább
S szekerét mindenki egyénileg táncoltatja már.

Szavak

Idegésítenek Vezér Sebek

Sehonnai, meleg szelek

- Áruló
- Rabló
- Hitvány
- Fejek

Kik kenyérhéjért árultak el

- Vitték
- Ingemet
- EL – FELÉ

Árok szélén

Homok, avas fű, alvó fák – szunnyadó világ
létünk mered bennük – mi és az elmúlás.
Átkaroltok, befedtek vigyázva védtek
Aludjatok! – figyelünk -
Nevetve vonaglik a világ
az élet; életünk vonaglik vele -
átkulcsol, magával ragad, szalad -
jól élek én, ha a szomszédom szenved?
Gyertek simuljatok hozzám,
féltetten bújjatok féltésembe
együtt megyünk el, közösen
Homok, avas fű, alvó fák; közétek
- merengeni, átgondolni, megérezni
a jövőt, melytől félek és féltek.
Befedtek, elhívtok, koronával védtek
zizegő hangok verik fel a magányt
engem ébresztenek, nekünk szólnak.
Menjetek, figyeljeteك beszéljeteك hozzánk.

Vasrózsa

A szirmait is hol lágyította,
hol meg edzette a tűz
Az acélhangos üllőn
százszáz kalapács pofozgatta,
formázta mint a leveleket
Feketés pörölyszürke szirmairól
nem párologott harmat, szikrát hányt
Szénszagú, vasfogú izzásával
szárba szöktek a kovácskötény előtt
a tűzből támadt vasvirágok.

Hamvacskák

Őszi napon őszi fénysugárban
a kertek vonzó illatában
a növények között a föld szagában
kapircsommel az avart piszkálgatom.

Csigák bújnak álmos tövekhez
mellettük tyúkhúr kel lendülettel
elfáradt rózsatövek szirma lehull
közöttük csillagpázsit tolongva virul.

A hagymások mögé krizantémot ültetek
sárgát, a tuják tövéhez simulót
zöld sárga, zöld sárga dúdolom
sárkány csap le miest elfordulok.

A hamvacskák tövén még áll a víz
az ősze csapván már férgek nem lesik

de ember lesi és tépi a krizantém virágát
s karmok-e, körmök-e tövestől kirántják.

Ember-e vagy szörny vandálkodott
ismerős, nagyra nőtt aberráció torzsalkodott
puha kézzel és beteges lélekkel
valaki gúnyt űzött a lelkemmel.

Viselt lelkem tépett levélként borong
a házban a lény méregtől tántorog
„nem meg mondtam már partnert keresek”
nem számít ha más fizeti meg.

A lény nem hamvas már, lelke megkopott
önmagában ok, hogy a hamvacskákra lecsapott
gyökerestől húzta, tépte ki a földből
a levelek némán néztek, s a lény megdicsőült.

Ütötte, vágta a földet mindhiába
mert mérges volt a kert gondnokára
kibukott a kertből a gyepre perdülve esett
kezében egy kapa, pedig seprű illett bele.

A sárga krizantém megtépve némán hallgatott
a lény a konyha felé böszén ballagott
a hamvacskák fényei örökre elszálltak
a rettenet lett az ura a kerti virágnak.

A történetnek semmi értelme nincsen
ember nem hiszi, hogy ez megtörténhet
a hiábavalóság ütött a földön tanyát
korom szellemét nihil ölelte át.

Anyám betegágya fölött

„Hárman fogjuk egymás kezét egy helyen”
Anyám gúzsba hajtott lelke felszabadul.
A kór kínjai facsarták, kidöntötték őt;
Az asszonyt, az anyát, kit átgyúrt az élet.
Tapintat nélkül játszadoztak vele sokan
- Gyengédségre vágyott volna,
De addig koptatták a lelkét kevélyére,
Míg a gyenge zsenget lerugdosták róla.
Szent imákat tudott, milyet mások nemigen,
De lelkét az anyag visszarántotta, tiporta szüntelen.
Tekervényes utakon a kötelesség szatyrai húzták;
Megélhetés, megfelelés lengő karjai között.
A bántás, a sértés vette célba és használta eszközül,
Átgázolt rajta a történelem, zsigereiben őrlötte meg.
- Pedig csak asszony akart lenni, de
Apját listára, férjét börtönbe tették.
De most, hárman fogjuk egymás kezét – mondja
Fényben állunk, jussunk jutalmaként,
Reményünk a Mindenható fogadásra repül –
Köszönöm, köszönöm, köszönöm Istenem.

Kecskemét, 2008. április (1-14 között)

Múzeum

Apró örömök csiszolatlan fényeinek
rongyként ölelő homály pillantásában
talpunk alatt megszokással
verejtékkel, könnyel és gyönyörrel
velős tekintetünk eszelős virágával
agykéregbilincsünk rozsdás vaskapcsával
kibékületlenül tolongunk keresőn -
cigányszemek feketéje villan,
amott kötelek szakadnak szét,
mosoly pattan ki a sebek helyén,
a ritmus a mozgás élésére készítet
nemsokára más.....
nemsokára más lesz minden -
úrként kong a furcsafogú jövő
mi meg létünk perceit döntjük
rohanunk, rohanunk, rohanunk.....
mámorpercek csipetnyi csípései között
őrült képzeletünk valótlanágai felé.

Portréképeim előtt

Vászon arcommal
misztikus háttérből,
kétely szemeimmal
messzire nézek.

Homlokom ekebarázdáiból
emlékek kandikálnak,
csontvarratig mélyednek,
titkokat bújtatnak, rejtene.

Tekintetemre árnyékot vet
a színek mély világa,
melyek a civilizáció
sáskái elől rejtene.

Fülem, fejemhez lapulva
emlékek neszét hordja,
- zizegve izgatnának, de
elfedi őket ősz hajam.

Oromban messze illatokkal
kellemes szelek lengenek,
ám a rossz szagok emlékei
sejtek között lapulnak tovább.

Számat hallgatásra fogva,
deres bajuszt növesztve rá,
- elnyelve ízeket és mérgeket
szótlanságra zárta az idő.

Hangomat már elfújta szél.
A suttogók lovakra szálltak,
elnyeltek mindent a környékbeli tárgyak
a hangjegyek is színeket szítnak.

Vállam súlyát ingem eltakarja
- szakadt izomrostok lengenek
fájdalmakról énekelnek -
forgácsként füstölög köröttem az élet.

Derengésem távoli bája
a fény sugaraival utazik tovább,
életünk porát, melyért lehajoltam
ujjaim közül szórom szerte szét.

Elfordulva a távolba nézek.
A vászonarc a múlt, úgy gondolom
Érzékeim megmozdulnának, de
festékmázai törékenyek, akár csak a múlt.

Széthulló portán – 2012 –

A széjjelség, a hanyatlás gyűrűjében állok.
A portán eszközök és szerszámok darabjai,
alkatrészek, gyártmányok halott üszkei némulnak
beleveszve az időbe és széthullva a térben.
Elődök minőségre törő üllői és kalapácsai között
elszuhosodtak a szerszámnyelek és a széklábak is.
A pókhálós sarkokból foszló kötelek lógnak.
Rozsdás kaszapengék gerendák fölé dugva,
alatta felborult morzsolóra rábukott a daráló.
Az összetört pácosládán egérrágta kukoricaszár.
A lovaskocsi kereke rég összeroppant.
Az ülésből a rozsdás vas maradt, előtte
a törött ostornyél ágaskodva mered
a rúd előtti ürbe, feledve a som ágak suhogását,
felejtve madárdalt, esőcseppet és az égi derűt.
A subát régen foltozták szorgos kezek, ma
széthasadva a kiálló százas szögön porfátyolban lóg.
A sutú menete berozsdásodva, vas talpával összenőtt
a földdel, melyen szétporladt kármentő szunnyad.
A bálázóról rongyos hevederek csüngnek,
mellette a traktor megbillent a lyukas kerekére.
A szénabálák semmivé töppedve üszkösödnek
mögöttük egy falon az ökörjárom kerete lóg,
leszakadt részét egy tuskó tartja közepében egy ékkel.
Egy kakas és egy tyúk kaparja a nylont az udvaron.
A portán élet és halál kerülgeti egymást némán.
A kiszáradt boróka, odvas eperfa, elszáradt gyümölcsfa
látványosan húzza árnyékra a tekintetet.
A feltörő bokrok, bimbós orgonák, nárciszok
sziszegnek harmatosan tulipánfejek közé,

melynek szirmai a zöldre hegyezett fűszálak
között kacagnak madarak felé.

A lépésekre csörög az avar, törnek a gallyak.

A járdát púposra formálták a cudar idők.

A fészületlen portán nyitott konyhaajtó
csikorog rozsdás sarokvasáról és hideget
sodor ki a cút a tűzhely mellől.

A gyerekféle valahol Európában, Hollandiában
vagy Londonban, hajón, vagy szigeten ténfereg,
vadássza szerencsáját, csábulnak tovább
az ígéretek földjén kezeslábas biztatásokra.

A konyhában hegyén-hátán káosz, asszony nincs.

A hideg tűzhely mellett az ember iszik, sír és
káromkodik.

Ha mással nem, hát az öreg lóval témáz,
az néha felnyerít, majd megfordul és felrúg.

Beleharapna a gazdája karjába, mikor visszanéz.

A sapkát azért leveri róla figyelmeztetően.

Ahogy az felveszi egy személykocsi hátuljának esik -
papír már nincs, lejárt a forgalmi és a jogosítvány.

A kocsi tetején lószerszámok porosodnak -
innen már nem megy se kocsival, se lóval – gondolta.

A kocsmába menne még, de nem találja a kapukulcsot.

Hátralép és egy karóba akadva elzuhan a földre.

Párnára rá a szomszédok dilemmáznak, hogy
hova küldjék a táviratot; hajóra, városba, szigetre?

Majd úgy döntenek, a világhálón próbálkoznak
weboldalakat kutatnak, email címeket keresnek
ha élet nem is, internet van a porfészekben is....

Utazás Erdélybe

Egy busz élmények ígéretével robog,
gördül a határ felé, kocsik közt tolong.
Vezetője gázt ad, előz, fékez, kanyarokba dől
negyvenegy utasával várakozó lélekkel repül.

Írók, költők nyomában emlékekre vágynak,
tárgyakat keresnek majd, meg balladákat.
Templomok, kastélyok, kövek, árnyak és házak,
kötélfonatos kapuk, zsindeletetők messziről kiabálnak.

Múzeumok, keresztek, tornyok és temetők várnak rájuk,
Szobrok, plasztikák, freskók türelmesen, némán;
tekintetek erejét várják, varázslatok délutánján –
Nagybányán, Koltón, Boncidán, Máriagyulafalván

Holtmaros, Disznajó, Magyaró, Déda, Istenszéke,
Gernyeszegen szállás, mellette a Telekiek ősi fészke.
Parajd, Szováta, Szászrégen, Dés és Szamosújvár -
Martinuzzi kastély, mely Dobó kapitány börtönévé vált.

Békésen, kortalanul tekintettek a Radnai havasok,
a Keleti kárpátokon komor a Szacsali hágó.
Telcs, Hordó, Száva, Naszód, Beszterce és Szeretfalva
Völgyek népeivel, így az útról csendesek és halkak.

A festői, impozáns sziklás Maroszsurdok
völgyekbe szelídült zöldmohos nyugalmaiban
templomtornyot óv, égbenyílt, lélektámasztékot,
Hozzáfonódik be esendő valónk és táltos kiáltásunk.

A Bucsinhágón megállva sasoljuk a tájat
és alig vesszük észre forrását a Küküllő ágának.
Elővesszük uzsonnánkat, de inkább nézelődünk egy szirten
kavicsot gyűjtünk, miközben a forrás szelíden felszisszen;

Csendesen, mint újszülött keresi világát
a lelkek meg fel-fel kiáltják -
Várni kellene az alkonyra, az éjre, titkos sötétségre.
Ám csábít tovább az út, csal új ösvényekre.

Boncida, Választút, veretes hímzéses szűrők,
A Kallós Múzeum múltidézői, kincses álomképek.
Ébredésből Zsibó, Zilah egészen Érmindszentre,
hol Ady Endre szellemével őrző lédércek ereszkednek le.

Az emlékezés koszorúin lengenek a szalagok
a múltba vezető szikrányi csapáson megidéztük,
Kemény Jánost, Wass Albertet, Kafkát és Károlit.
A Házsongárdi temetőben süvegeltük Koóst és Dzsídát.

Vallások és hiedelmek közé titokzatos templomok vezettek
és ahogy a távolba vesztek, a mezőkön már csak nyájak legelgettek.
Hazafelé az Alföldön néztük, mennyit nőtt a kukorica,
s már a gondolat csapongott, becsengett a mobillista.

Fél lábbal már is a jelent nyergeltük
s mikor az otthon kapuján fogtuk a kilincset
agyunkba még a friss emlékek szelei zúgtak
aztán mint erős szív dobogtak, dobogtak.

Petőfi sorai is lüktettek még, s az időutazásból, felrémlik,
ahogy Kazinczi Gábort biztatá, ám a Teleki kastély
szerelemkísértései már Szendrey Júliát virágoztaták,
ahol Sándor újra kiáltaná – te lángsugarú nyár!

A kastély erkélyéről a Máramaros havasainak koszorúja és
a tölgyek lombja alatt, a bronz szobor mintha belénk égne
költőnk és szerelme mintha ma is velünk élne, s
erejét képzeinkbe visszük vissza az Alföld kikötőibe.

Tátra alján

(Felső magyarországi látogatás 2013.)

Eldugott, rejtett ez a múlt, a régmúlt
A tenyérnyi alapra szült magashegy környékén.
Ahol cifra fintorok között alszik a táj.
Vesztegel a középkor, a drámákba sült idő.
A felhőkben tornyosuló Tátra titkokat idéz.
Késmárk Hunfalva Kakaslomnic, Tátralomnic.
Városokban téblábolunk, kutatgatunk és elnémulunk.
Majd beállunk klímaváltozásra néhány korty után
Sürgünk, forgunk lakótelepek, gyárok és az ősiség között.
- Podolin ódon tornyai állták a zálogba kirótt időt
Háromszáz esztendő alatt a bazaltból is izzad a könny.
A tágas főtéren a vén házak némán andekdotáznak -
Rákóczi Ferencet biztatták, rejtették az átjáróházak.
Szepesbéla, Szepesszombat, Mateoc, Poprád, Strázsa,
Szepestapolca, Nagyszalók, Tátraszéplak, Tátracsorba
Városoknak, falvaknak sűrű sokasága között.
Őszi szelek söprögetnek a néma múlt körül
Medrében a Poprád a mohos északnak tart.
A Visztulával hűti magát a vak ölelés alatt
Hűtlen követőként tucatnyi város került jelzálogba.
Az ezüst háborúra kellett; vasra, lóra zabra.
Messzire látszik Mlynki-Mühlbach, avagy Malompatak.
Őrtornyától távolodva nyomulnak a ma már szlovák szavak.
A Szepesség peremén kalibák között cigányfészek kéménye kalimpál.
Megállás nélkül haladunk tovább Liptó vármegyének.
Kettős kereszt és Hármashalom mellett a Balassiak fészke.
A Görgyek ősi földjét Toporcot is megtiszteltük.
Ekkor lett hír, hogy Gábris Lászlót Majtinba szállították.

Skultéty néven 92 évesen még nyeregben tartotta a zászlót.
Az Újaradi nyugalmától megfosztották a jó Hány Jánost.
Nagyőr várában a fegyvereket néztük meg a feneketlen kutat.
A vár szobáiban Mednyánszky képek, portrék sorakoztak.
A színek és az ecsetvonásai üzentek némi komorságot.
A kapitányok váltásban időre fűjték a harsonákat.
Czóbel Margit az unokahúg volt a kastély utolsó várasszonya.
Ami maradt a szovjet zabrából az államé lett szórakozásból.
Templomokban és várakban papírról olvasták az üres históriát.
Hazafelé tartva megálltunk egy térségi virágkiállításon.
Nyelvemen neveket forgattam; Menyhe, Béd, Szalakúz.
Azon gógyiztam, hogy miként lett a Menyhéből Padhorány.
Aztán az emlékek máris feltornyosultak, ahogy átkeltünk a Dunán.

Író tábor (2013. Ágasegyháza)

Az író táborban, ha belegondolok
A tollakból csak úgy ropognak a sorok.
A lábamnál néhány kutya fintorog.
Attila szeme a fénytől hunyorog,
Hajdrik pajzán története a fülembe csorog.
Nagy L. Éva meséjében a libák gigája szesztől korog,
Feri felolvasásában ritmusra zeng az öblös torok,
István mondókájából áradnak a végtelen sorok,
Suba előtt pálinka és a poharakban borok.
Én éhes vagyok, így egy pogácsára rámarkolok.
Zsuzsa a kávé tölti, a tegnapi gondolkodok
Mikor Szénási Pali zenéjénél peregetek a dobok.
A Lehoczki tanyán a lovak türelmetlenül topogtak,
Némi kászálódás után a dülő útjára fordultak.
Határjárásunkat a természet napfénybe fonta.
Halászek, Csontosék, Regösök udvarai fogadtak
A kilátóról néztük a határt, a madarakat és a vad dohányt.
Ugyan mit rejt a kötésig érő fű? a berkenyész és bodzás.
Dodi fekete kalapját fakóra sütötték a delelő sugarak.
A kánikulában a kocsik után a Ficző kutya szaladt.
A bázisra érve árnyékokat kerestünk meg vizet.
Már jegyzeteket kellene írni, ám a levegő is pihen.
Érezni a klímaváltozást, a mondatokra ugyan ki vigyáz?
Szó eset körekről, estekről, könyvekről, alapítványokról.
Betűkről, szavakról és kerestük a kitörés ütős titkát
Felröppent egy szó, vagy csak állapot az hogy siker?

...talán...

Az udvaron a csirkék szétrebbentek, felettük egy madár
Ahogy a természet rendje helyreáll, csend lesz.
Az asztalnál Turai Kamil magyarázza a misztikát;

Az időn kívüli pillanatot meg az utat –
Azt, hogy Isten rajtunk keresztül teremt.
Úgy érzem, mintha vakondként érkeztem volna ide
Levegőért mentem a fényre, s a torkomban kérdés kapar
Ugyan mivel nem égeted ma meg magad?
Midőn örökkévalóan izzanak körültem az Istenes szavak.

Doberdo (2013)

Ütők peregnek, vernek, kopognak
Doberdo, Doberdo harsognak dobolva
Zakatol a vonat, zakatol a mondat
Puskák felszíjazva, díszletként, mozdulatlan
A cső végén a penge fényes, száraz, makulátlan

Akárcsak a képeken a múzeumok falán
A katonák is nevezhetnek, ugyan ki tiltaná
A sziklákon és az árkokban már kiálthatnák;
Küldtetek bennünket, de hol és kié a határ?
A bajtársak között nem válogat már golyó, vagy a gáz

Parancsok, parancsok, süvítés, ordítás meg halál
A katona száraz szájjal sziklákat kaparva kúszva, csúszva jár
Fülében hangok, orrában löporfüst, s a lelke már kopár
Fejében dobolnak, sejtek zakatolnak; halál, halál
Doberdo, Doberdo fűtyülük a golyók az agy, vagy szívhalált

Nyakukba víz csorog, fejükre szikla zuhan
Az Isonzó völgyében pusztít a hadianyag
Gránátok robbannak, lövegek fűródnak....
Repeszek csapkodnak a gyilok az égből is hull alá
Vijjog, bömböl, csattog, hörög a démoni téboly sátán

A völgyekben mustárgáz a tüdő is szétfolyik
Kéz és lábdarabok között szanitécek lelke ég
A kézitusában a csizmát, posztót átitatta a vér
Félszemmel, hörögve csontkéz foszlánya rebben
Egy élő halott; vér és repesz löki ki a lelket

A lövészárkok mozdulatlan dögcédulás hősei
Lőnek vagy hasálnak, csúsznak, másznak tovább
S mint gazdaállat otthont adnak a parazitáknak
A vértől vöröslő föld a háború szerves itatósa
S fent a sziklákön kötelek segítik a rohamparasztokat

Mászóvasak támasztják az ekrazitos haláljobbágyokat
Másutt meg fűrják az alagutat és vésik a kavernákat
Fizetség a gyors vég lehet az árkászparaszságnak
Mások másznak tovább vagy zuhannak szakadékokba
A madárcsontúak meg a csúcsok birodalmába hágtak

Ott a gleccserek között fehéren és tisztán
Bezárult az ég és jött a száz év fogság
A fehér csend magába zárta a katonát
Átölelte és mintha vigasztalta volna egy robajjal
Elnyelte a mélység vagy szikla koppintotta

Anyám hol van? – nézett kérdőn az ellapult szem
A testvéreim az apám meg a menyasszonyom?
- A cimborái vérét látta a fehér jégben is
A vörös földet látta meg az ötven köbméter húst
A foltos posztót meg a bajonet vércsatornáját

A fronttal dacolva Mednyánszky festett megszállottan
Mit törődve a veszéllyel a golyók közt a színeket keverte
Lobogó köpenyét a távolból is ki ne ismerte volna
Il Szantonak keresztelték és az ellen sem célozgatta
Pedig már a nyughelyet is összezúzták a gránátok és a bombák.

Ép kőhalom nem maradt sem pap sem angyal
Szétroncsolt testrészeket és kidőlt kereszteteket arattak
A halottaknak a temetőben sem járt béke
A front zabálta az embert, hogy sose legyen vége
Dőlt az anyag a tengerentúlról és vele érkezett az érdek.

Fogyjon a gránát és a golyó, döntött az anyagháború
A győzelem már matematika csupán
Doberdo, Doberdo süvíti fentről egy légivadász
Doberdo, Doberdo vijjogják a harci gépek
S a kilőtt száz tonna vas egyenlő sok ezer emberélet.

Ungaréz, Ugaréz – emlékeznek Ittebei Kiss Józsefre
Borgó Velsuganában, aki a harctér hőségé lett
Vércseként támadott és vértelenül győzött rendre
Olasz kultusza támadt az égbolt lovagjának
Koszorút küldtek is fentről a Kiss Ernő unokának.

Akkortájt a magas hegyekben a néma éjszakában
Végtelen sorokban ösvérek ballagtak a kövön
Szűk ösvényen egykedvű fullasztó némaságban
Ballagtak halk szusszanással és csendes patákkal
Málhájukban semmi élet, halottak lógtak a meredélyen.

Lelkük a hegyek párájával a magasba tartott
Testük egymásra hányva és patkány kuporgott a tarisznyában
A hátszágban vége lett a lakodalmaknak, nászéjszakáknak
A vonat gőzerővel haladt a monarchia szúvas vázán
Hozta a sok bizakodó lelket, aki muszájból katonává vedlett.

Jöttükbe, mentükbe egyaránt golyózáporban taktikáztak
A védőbástyák felé forgolódtak a Predil hágón
És a Kluze erődnél remélték a várt biztonságot
Közben szóródtak szét, mint virágmag a szélben
A kéz a puskát fogta a fej meg lehanyatlott a meredéjen.

Monte San Michelen a háború Golgotáján
A kavernákban az ágyúk az oxigént felzabálták
A föld alatti állások csatornáit halottak bélelték
Halottak halmai a bejáratnál az eget is elfedték
Bevenni az erődöt a magyarok sohasem engedték.

A palotákban meg már kezet ráztak és főzték az alku báját
A kízó sebhelyekből és a vértől átázott földből
A szikladarabokból a halottas veremből, s a bűzből
A kifarolt kúfárok és iparmágnások összefonódva
A diplomácia mosolyával számolták az osztalékokat

S ti Isonzó völgye felett elsuhant lenge szelek
Egymillió ember hült helyén sepregettetek
A túloldalon a Piavénál Hemingway volt a krónikás
A magyar katonát itthon meg övezi a nagy hallgatás
Így, némán álltunk meg a kopott koszorúk előtt a síroknál

Doberdo, Doberdo zúg az Isonzó völgye
S a pergő vízhang visszaköszön a kövön
Víz mossa ki a nyomokat, kövek alatti emlékeket
- Megszállottan dobol tovább a fogalom; Doberdo, Doberdo
S emlékkoszorúk mellett már nemzeti szalagok is lengenek a
sírkövek felett.

Tartalom

<i>Prológus</i>	4
<i>Pihenő a tónál</i>	5
<i>I. Kaszármányában</i>	9
<i>II. Kaszárnya</i>	9
<i>III. Egyenruha</i>	10
<i>IV. Álmok kísértenek</i>	10
<i>V. Őrség éjjel</i>	11
<i>VI. Szabadságos levél</i>	11
<i>VII. Búcsúzás</i>	12
<i>VIII. Őrmester</i>	12
<i>IX. Viszály</i>	13
<i>X. Merengés</i>	13
<i>Révedezvén</i>	14
<i>Távolságunk</i>	15
<i>Kísértő idő</i>	16
<i>Hangulat</i>	17
<i>Májális előtt</i>	17
<i>Életünk</i>	18
<i>A csapda</i>	18
<i>Kontúrok</i>	20
<i>Kapcsolatunk</i>	21
<i>Remények</i>	22
<i>Röstelkedek</i>	23
<i>Kopottan</i>	24
<i>Fővárosi hajnal</i>	24
<i>Díszterem</i>	25
<i>Érzelem</i>	26
<i>Születésnapomra</i>	27
<i>Élet</i>	28
<i>Őszi estén</i>	29
<i>1987 éjjelén (Mi a haza ma?)</i>	30
<i>Elhagyottan</i>	37
<i>Reggel</i>	37
<i>Tovább</i>	38
<i>Választó</i>	38

<i>Szavak</i>	39
<i>Árok szélén</i>	40
<i>Vasrózsa</i>	41
<i>Hamvacskák</i>	41
<i>Anyám betegágya fölött</i>	43
<i>Múzeum</i>	44
<i>Portréképeim előtt</i>	45
<i>Széthulló portán – 2012 –</i>	47
<i>Utazás Erdélybe</i>	49
<i>Tátra alján</i>	52
<i>Író tábor (2013. Ágasegyháza)</i>	54
<i>Doberdo (2013)</i>	55

“ Számat hallgatásra fogva,
deres bajuszt növesztve rá,
- elnyelve ízeket és mérgeket
szótlanságra zárta az idő.”

Menyhei József